

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
ГЖ 689/17
Дана 04.04.2017. године
НОВИ САД

У ИМЕ НАРОДА!

Апелациони суд у Новом Саду, у већу састављеном од судија Радославе Мађаров, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Наде Бачкалић чланова већа, у правној ствари тужиоца **АА ...**, кога заступа заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Суботици, против туженог **ББ** из ..., кога заступа Санда Сувачар, адвокат у Новом Саду, ради исплате, одлучујући о жалби тужиоца против пресуде Вишег суда у Сомбору број П 18/16 од 26.12.2016. године, у седници већа одржаној дана 04.04.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

Жалбу УСВАЈА пресуду Вишег суда у Сомбору број П 18/16 од 26.12.2016. године **ПРЕИНАЧУЈЕ**, тако што обавезује туженог да тужиоцу на име накнаде за коришћење пољопривредног земљишта у државној својини у производној 2008/09 години исплати износ од 49.048,66 еура у динарској противвредности по средњем курсу на дан исплате, са каматом на еуро према Закону о затезној камати почев од 10.05.2016. године, као дана подношења тужбе, до исплате, и да тужиоцу накнади трошкове првостепеног парничног поступка у износу од 94.500,00 динара, у року од 15 дана, са законском затезнома каматом почев од 26.12.2016. године до исплате, под претњом извршења.

Обавезује се тужени да тужиоцу накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 45.000,00 динара, у року од 15 дана, под претњом извршења.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Пресудом Основног суда у Сомбору број П 18/16 од 26.12.2016. године одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да му на име накнаде за коришћење пољопривредног земљишта у државној својини у производној 2008/09 години исплати износ од 49.048,66 еура по средњем курсу на дан плаћања, са каматом почев од дана подношења тужбе, до исплате. Тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 203.428,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, у року од 15 дана, под претњом извршења.

Против ове пресуде, тужилац је изјавио жалбу из свих законских разлога. Предложио је да овај суд побијану пресуду преиначи тако што ће тужбени захтев тужиоца усвојити у целисти и обавезати туженог на сношење

трошкова парничног поступка, или да исту укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновни поступк и одлучивање.

Жалба тужиоца је основана.

Испитујући наведену пресуду у границама жалбених навода, пазећи по службеној дужности на битне повреде одредаба парничног поступка и правилну примену материјалног права, овај суд је нашао да првостепени суд без битне повреде одредаба парничног поступка, на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право.

Од чињеница битних за пресуђење првостепени суд је утврдио: да је Општина ... 03.04.2008. године расписала јавну лицитацију за закуп пољопривредног земљишта у државној својини, парц.бр. ... од 61 ха 16 ари и 36м м², да се на лицитацији јавило 17 заинтересованих лица, да је тужени био најбољи понуђач јер је од почетне цене од 6.000,00 динара по хектару понудио 66.500,00 динара, односно 801,93 еура по средњем курсу на дан јавног надметања, да је председник општине ... дана 07.07.2008. године донео Одлуку о давању у закуп пољопривредног земљишта туженом по наведеној излицитираној цени, у којој је наведено да ће се права и обавезе закупца уредити уговором који који ће у име тужиоца закључити Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, да је наведена документација достављена тужиоцу и да је она враћена са наводом да је непотпуна, јер тужени није обезбедио бонитет о кредитној способности. Без обзира што уговор није закључен, суд утврђује да је тужени у производној 2008/2009 години обрађивао наведену парцелу, тако што је посејао око 20 ха шећерне репе и око 40 ха соје, да је надлежна инспекција приликом контроле коришћења пољопривредног земљишта у државној својини у к.о. ... саставила записник према којем је тужени изјавио да је обрађивао спорну парцелу без уговора, да је спреман да испоштује своју обавезу, да је тужени тај записник потписао. Суд даље утврђује, да је дана 04.12.2015. године тужени позван у општину ради потписивања вансудског поравнања због уласка у посед и обраде пољопривредног земљишта без закљученог уговора за економску 2008/2009 годину, на шта је пристао, али да поравнање ипак није потписао правдајући се службеним путем.

Суд на основу наведених чињеница одбија тужбени захтев тужиоца, сматрајући да је потраживање тужиоца основано применом одредбе чл.210 ЗОО, да није застарело применом одредбе чл.371 ЗОО, али да тужилац према правилима о терету доказивања из чл.231 ЗПП није доказао висину накнаде коју је тужени дужан да плати због неоснованог обogaћења, да није ни предложио доказе на основу којих би се утврдило колико је у 2008/2009 години износила закупнина за спорну парцелу према њеној површини, положају, бонитету, односно колико за такву или сличну парцелу држава од физичких и правних лица наплаћује на име закупнине. Такође суд сматра, да тужилац у овој парници није доказао ни коју је корист тужени остварио употребом спорне парцеле за обраду шећерне репе или соје.

Овај суд налази да исказано становиште првостепеног суда у односу на висину тужбеног захтева, није правилно.

Тужени је без закљученог уговора користио пољопривредно земљиште у државној својини за које је одредбом чл.64. Закона о пољопривредном земљишту прописан начин давања у закуп јавним надметањем од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе. Иста одредба прописује начин формирања почетне цене закупа, као и поступање органа градске управе у обављању стручних послова и доношењу одлуке о давању земљишта у закуп лицу које буде најповољнији понуђач. Одредбом чл.66 истог закона је прописано да на основу одлуке о давању у закуп пољопривредног земљишта у државној својини надлежно Министарство и купац закључују уговор о закупу пољопривредног земљишта у државној својини. Из наведених одредби следи, да се у законом уређеног поступка давању у закуп пољопривредног земљишта у државној својини не ради о тржишном закупу у којем се висина закупнине између уговорних страна одређује њиховом слободном вољом. Тужилац је на лицитацији одржаној дана 08.05.2008. године понудио 66.500,00 динара по једном хектару, па како је одлуком надлежног управног органа њему земљиште по тој цени дато у закуп, а он то земљиште и користио, овај суд сматра да је дужан да по тој цени плати накнаду за земљиште које је користио без закљученог уговора. Висина закупнине је дакле утврђена понудом туженог, те стога, супротно становишту првостепеног суда тужилац у овој парници није требао да доказује висину закупнине за то земљиште према њеној површини, бонитету који држава наплаћује физичким и правним лицима, или да доказује колико износи корист коју је тужилац остварио производњом шећерне репе и соје.

Овај суд је у целости прихватио оцену изведених доказа првостепеног суда у погледу изјаве туженог дате на записник дана 27.07.2009. године о коришћењу спорне парцеле у 2008/2009. години, супротно његовом оспоравању те изјаве током трајања ове парнице. Ова оцена је у свему дата према одредби чл.8 ЗПП и имајући у виду све доказе посматране у целини, овај суд није довела у сумњу у погледу утврђења ове одлучне чињенице у овој парници.

Пошто је првостепени суд о основу тужбеног захтева и приговору застарелости потраживања одлучио на основу правилно утврђених чињеница и правилном применом материјалног права, док је о висини захтева одлучио погрешном применом материјалног права из одредбе чл.210 ст.2, као и 219 ЗОО у вези са одредбом чл.231 ЗПП, првостепена пресуда је преиначена тако што је тужбени захтев тужиоца усвојен.

Међутим, овај суд је водећи по службеној дужности рачуна о правилној примени материјалног права туженог обавезао да тужиоцу плати динарску противвредности траженог износа од 49.048,66 еура, а не тражени девизни износ. Ово стога што према одредби чл. 395 ЗОО ако новчана обавеза гласи на плаћање у иностраној валути, њено испуњење се може захтевати у домаћем новцу према курсу који важи у тренутку испуњења. При томе суд је имао у виду да је како почетна цена, тако и највећа излицитирана цена за 1 хектар земљишта од 66.500,00 динара утврђена у динарима 66.500,00 динара, а као параметар те вредности утврђена у износу од 801,93 еура, односно за укупну површину у износу од 49.048,66 еура. Код постављеног захтева за исплату девизног износа

у динарској противвредности, према одредби чл.4 важећег Закона о законској камати, стопа затезне камате на износ дуга који гласи на еуре, утврђује се на годишњем нивоу у висини референтне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинасирање, увећане за осам процентних поена.

Преиначењем првостепене пресуде тужени је изгубио овај спор, па је у обавези је да тужиоцу према одредби чл.162 ЗПП накнади проузроковане трошкове поступка за састав тужбе у износу од 22.500,00 динара, за заступање тужиоца на 3 одржана рочишта у износу од по 24.000,00 динара, укупно 94.500,00 динара. Како је тужилац у целости успео у спору, применом одредбе чл.165 ст.2 ЗПП, признати су му и трошкови жалбеног поступка у износу од 45.000,00 динара.

Применом одредбе чл.387 ст.1 т.5 ЗПП првостепена пресуда је преиначена.

Председник Већа,
Судија,
Радослава Мађаров с.р.
З.т.о.

Напомена:

Рев 1446/2017 од 21.09.2017. године, одбија се као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 689/17 од 04.04.2017. године.